

Dokumentowe bazy danych – MongoDB

Ćwiczenie/zadanie

Imiona i nazwiska autorów: Damian Torbus, Adam Woźny

Odtwórz z backupu bazę **north0**

```
mongorestore --nsInclude='north0.*' ./dump/
```

```
use north0
```

Baza **north0** jest kopią relacyjnej bazy danych **Northwind**

- poszczególne kolekcje odpowiadają tabelom w oryginalnej bazie **Northwind**

Wprowadzenie

zapoznaj się ze strukturą dokumentów w bazie **North0**

```
db.customers.find()  
db.orders.find();  
db.orderdetails.find();
```

Operacje wyszukiwania danych, przetwarzanie dokumentów

Zadanie 1

stwórz kolekcję **OrdersInfo** zawierającą następujące dane o zamówieniach

- kolekcję **OrdersInfo** należy stworzyć przekształcając dokumenty w oryginalnych kolekcjach **customers**, **orders**, **orderdetails**, **employees**, **shippers**, **products**, **categories**, **suppliers** do kolekcji w której pojedynczy dokument opisuje jedno zamówienie

```
[
  {
    "_id": ...

    "OrderID": ... numer zamówienia

    "Customer": { ... podstawowe informacje o kliencie składającym
      "CustomerID": ... identyfikator klienta
      "CompanyName": ... nazwa klienta
      "City": ... miasto
      "Country": ... kraj
    },

    "Employee": { ... podstawowe informacje o pracowniku obsługującym zamówienie
      "EmployeeID": ... idntyfikator pracownika
      "FirstName": ... imie
      "LastName": ... nazwisko
      "Title": ... stanowisko
    },

    "Dates": {
      "OrderDate": ... data złożenia zamówienia
      "RequiredDate": data wymaganej realizacji
    }

    "Orderdetails": [ ... pozycje/szczegóły zamówienia - tablica takich pozycji
      {
        "UnitPrice": ... cena
        "Quantity": ... liczba sprzedanych jednostek towaru
        "Discount": ... zniżka
        "Value": ... wartość pozycji zamówienia
        "product": { ... podstawowe informacje o produkcie
          "ProductID": ... identyfikator produktu
          "ProductName": ... nazwa produktu
          "QuantityPerUnit": ... opis/opakowanie
          "CategoryID": ... identyfikator kategorii do której należy produkt
          "CategoryName" ... nazwę tej kategorii
        },
      },
      ...
    ],

    "Freight": ... opłata za przesyłkę
    "OrderTotal" ... sumaryczna wartosc sprzedanych produktów

    "Shipment" : { ... informacja o wysyłce
      "Shipper": { ... podstawowe inf o przewoźniku
        "ShipperID":
        "CompanyName":
      }
      ... inf o odbiorcy przesyłki
      "ShipName": ...
    }
  }
]
```

```
    "ShipAddress": ...
    "ShipCity": ...
    "ShipCountry": ...
  }
}
```

Polecenie::

```
use('b')
db.orders.aggregate([
  { // Customer lookup + unwind, żeby był pojedynczym dokumentem, a nie listą
    $lookup: {
      from: "customers",
      localField: "CustomerID",
      foreignField: "CustomerID",
      as: "Customer"
    }
  },
  {
    $unwind: "$Customer"
  },
  { // Employees lookup + unwind, żeby był pojedynczym dokumentem, a nie listą
    $lookup: {
      from: "employees",
      localField: "EmployeeID",
      foreignField: "EmployeeID",
      as: "Employee"
    }
  },
  {
    $unwind: "$Employee"
  },
  { // Shippers lookup + unwind, żeby był pojedynczym dokumentem, a nie listą
    $lookup: {
      from: "shippers",
      localField: "ShipVia",
      foreignField: "ShipperID",
      as: "Shipper"
    }
  },
  {
    $unwind: "$Shipper"
  },
  { // Orderdetails lookup + unwind, żeby był pojedynczym dokumentem, a nie listą,
    // ponieważ chcemy uniknąć mapowania po liście
    $lookup: {
      from: "orderdetails",
      localField: "OrderID",
      foreignField: "OrderID",
      as: "Orderdetails"
    }
  }
])
```

```
}
},
{
  $unwind: "$Orderdetails"
},
{ // pobieramy wartości product i category, ale nie dajemy ich bezpośrednio
  tylko do zagnieżdżonych dokumentów
  $lookup: {
    from: "products",
    localField: "Orderdetails.ProductID",
    foreignField: "ProductID",
    as: "Product"
  }
},
{
  $unwind: "$Product"
},
{ // tu tak samo
  $lookup: {
    from: "categories",
    localField: "Product.CategoryID",
    foreignField: "CategoryID",
    as: "Category"
  }
},
{
  $unwind: "$Category"
},
{ // proces dokładania wartości do istniejących dokumentów zagnieżdżonych
  $addFields: {
    "Orderdetails.Value": {
      $multiply: [
        "$Orderdetails.UnitPrice",
        "$Orderdetails.Quantity",
        { $subtract: [1, "$Orderdetails.Discount"] }
      ]
    },
    "Orderdetails.product": {
      ProductID: "$Product.ProductID",
      ProductName: "$Product.ProductName",
      QuantityPerUnit: "$Product.QuantityPerUnit",
      CategoryID: "$Category.CategoryID",
      CategoryName: "$Category.CategoryName"
    }
  }
},
{ // grupujemy, OrderID, Employee, Dates, Freight, Shipment zachowujemy bo są
  unikalne, a Orderdetails kumulujemy, tak jak przed operacją unwind
  $group: {
    _id: "$OrderID",
    OrderID: { $first: "$OrderID" },
    Customer: { $first: {
      CustomerID: "$Customer.CustomerID",
      CompanyName: "$Customer.CompanyName",

```

```

        City: "$Customer.City",
        Country: "$Customer.Country"
    }},
    Employee: { $first: {
        EmployeeID: "$Employee.EmployeeID",
        FirstName: "$Employee.FirstName",
        LastName: "$Employee.LastName",
        Title: "$Employee.Title"
    }},
    Dates: { $first: {
        OrderDate: "$OrderDate",
        RequiredDate: "$RequiredDate"
    }},
    Freight: { $first: "$Freight" },
    Shipment: { $first: {
        Shipper: {
            ShipperID: "$Shipper.ShipperID",
            CompanyName: "$Shipper.CompanyName"
        },
        ShipName: "$ShipName",
        ShipAddress: "$ShipAddress",
        ShipCity: "$ShipCity",
        ShipCountry: "$ShipCountry"
    }},
    Orderdetails: { $push: {
        UnitPrice: "$Orderdetails.UnitPrice",
        Quantity: "$Orderdetails.Quantity",
        Discount: "$Orderdetails.Discount",
        Value: "$Orderdetails.Value",
        product: "$Orderdetails.product"
    }}
    }
},
{
    $addFields: {
        OrderTotal: {
            $sum: "$Orderdetails.Value"
        }
    }
},
{
    $out: "OrdersInfo"
}
])

```

Zapytanie zostało wykonane bardzo schematycznie i można je podzielić na etapy:

1. Za pomocą operacji **\$lookup** oraz **\$unwind** są dołączane informacje z kolekcji innych niż orders. w przypadkach innych niż ordeDetails mamy pewność, że relacja jest 1-1, więc operacja **\$unwind** polega tylko na przekształceniu jednodokumentowej listy na po prostu jeden dokument, w przypadku orderDetails, to relacja jest 1-n, więc dla każdego takie połączenia powstaje nowy dokument.

2. Następnie, kiedy każdy z dokumentów ma tylko jeden zagnieżdżony dokument `orderDetails` jest wykonywana operacja `$addField` i dodawane są pola o produkcie oraz pole `values`.
3. Grupowanie dokumentów, tak żeby dla każdego zamówienia był tylko jeden unikalny dokument, została zastosowana operacja `$first`, tam gdzie wartość dla każdego zamówienia była taka sama oraz operacja `$push`, żeby zagregować pola związane z `orderDetails` (produkt, wartość etc) w jedną listę dla każdego dokumentu.
4. Zsumowanie pola `Value`, żeby dostać wartość całego zamówienia.
5. Zapisanie do nowej kolekcji `OrdersInfo`

Napisanie zapytania przy dobrej znajomości SQLa było dosyć intuicyjne (pomijając konkretną składnię `mongodb`, ona jest całkowicie różna), operacje `$lookup`, działają identycznie jak `join`, a logika używania `$addField` również jest prosta. Największą różnicą było zastosowanie tak dużej ilości operacji `$first` w `$group` zamiast grupowania po tych wszystkich atrybutach, ale w tym wypadku zawsze jest założenie, że wszystko po czym się grupuje trafia do `id`, co może być uciążliwe i z tego co udało nam się wyczytać nie jest rekomendowane, a jako, że w obrębie grupy wartość tych atrybutów jest taka sama to jakakolwiek operacja wyboru jednej z nich da dobry rezultat (równie dobrze mogłoby to być `$last`).

Zadanie 2

stwórz kolekcję `CustomerInfo` zawierającą następujące dane o każdym kliencie

- pojedynczy dokument opisuje jednego klienta

```
[
  {
    "_id": ...

    "CustomerID": ... identyfikator klienta
    "CompanyName": ... nazwa klienta
    "City": ... miasto
    "Country": ... kraj

    "Orders": [ ... tablica zamówień klienta o strukturze takiej jak w punkcie a)
    (oczywiście bez informacji o kliencie)

  ]
]
```

Polecenie:

```
db.OrdersInfo.aggregate([
  { // korzystamy z poprzednio stworzonej kolekcji, wszystkie informacje poza tą o
    kliencie są agregowane do listy dokumentów
    $group: {
```

```

    _id: "$Customer.CustomerID",
    CustomerID: { $first: "$Customer.CustomerID" },
    CompanyName: { $first: "$Customer.CompanyName" },
    City: { $first: "$Customer.City" },
    Country: { $first: "$Customer.Country" },
    Orders: {
      $push: {
        _id: "$_id",
        OrderID: "$OrderID",
        Employee: "$Employee",
        Dates: "$Dates",
        Orderdetails: "$Orderdetails",
        Freight: "$Freight",
        OrderTotal: "$OrderTotal",
        Shipment: "$Shipment"
      }
    }
  },
  { // wybieramy tylko interesujące nas atrybuty
    $project: {
      _id: 1,
      CustomerID: 1,
      CompanyName: 1,
      City: 1,
      Country: 1,
      Orders: 1
    }
  },
  {
    $out: "CustomerInfo"
  }
])

```

W tym przypadku dzięki wykorzystaniu uprzednio stworzonej struktury zapytanie zarówno składniowo, jak i logicznie jest bardzo proste (jeśli w zadaniu trzeba użyć tylko oryginalnych kolekcji to jako zapytanie proszę potraktować poprzednie zapytanie z dołożoną tą częścią, dalej powinna to być najprostsza wersja). Zadaniem polecenia była dołożenie kolejnego poziomu zagnieżdżenia/agregacji dla klienta, w poprzednim zapytaniu zostały zagnieżdżone informacje z orderDetails dla kolekcji `orders`, teraz tworzony jest kolejny poziom zagnieżdżenia uprzednio stworzonych informacji dla kolekcji `customer`. Zapytanie ma tylko trzy etapy:

1. Grupowania dokumentów z `OrdersInfo` dla klienta, z agregacją zamówień (a w zasadzie tylko części informacji)
2. Wybieranie interesujących atrybótów
3. Zapis do `CustomerInfo`

Zadanie 3

Napisz polecenie/zapytanie: Dla każdego klienta pokaż wartość zakupionych przez niego produktów z kategorii 'Confections' w 1997r

- Spróbuj napisać to zapytanie wykorzystując
 - oryginalne kolekcje (`customers`, `orders`, `orderdetails`, `products`, `categories`)
 - kolekcję `OrderInfo`
 - kolekcję `CustomerInfo`
- porównaj zapytania/polecenia/wyniki
 - zamieść odpowiedni komentarz
 - które wersje zapytań były "prostsze"

```
[
  {
    "_id":

    "CustomerID": ... identyfikator klienta
    "CompanyName": ... nazwa klienta
    "ConfectionsSale97": ... wartość zakupionych przez niego produktów z kategorii
    'Confections' w 1997r

  }
]
```

Zapytania

Na bazie istniejących kolekcji

```
db.orders.aggregate([
  // filtr na dacie
  {
    $match: {
      OrderDate: {
        $gte: ISODate("1997-01-01T00:00:00Z"),
        $lt:  ISODate("1998-01-01T00:00:00Z")
      }
    }
  },

  // dołączenia informacji z innych kolekcji
  {
    $lookup: {
      from: "orderdetails",
      localField: "OrderID",
      foreignField: "OrderID",
      as: "Details"
    }
  },
  { $unwind: "$Details" },

  {
```



```
$lookup: {
  from: "products",
  localField: "Details.ProductID",
  foreignField: "ProductID",
  as: "Prod"
}
},
{ $unwind: "$Prod" },

{
  $lookup: {
    from: "categories",
    localField: "Prod.CategoryID",
    foreignField: "CategoryID",
    as: "Cat"
  }
},
{ $unwind: "$Cat" },

// filtr na kategorii
{
  $match: {
    "Cat.CategoryName": "Confections"
  }
},

// dodawanie pola value
{
  $addFields: {
    lineValue: {
      $round: [
        {
          $multiply: [
            "$Details.UnitPrice",
            "$Details.Quantity",
            { $subtract: [1, "$Details.Discount"] }
          ]
        },
        2
      ]
    }
  }
},

// grupowanie po kliencie i suma wartości
{
  $group: {
    _id: "$CustomerID",
    ConfectionsSale97: { $sum: "$lineValue" }
  }
},

// dołączenie informacji o kliencie
{
```

```
    $lookup: {
      from: "customers",
      localField: "_id",
      foreignField: "CustomerID",
      as: "Cust"
    }
  },
  { $unwind: "$Cust" },

  {
    $project: {
      _id: 1,
      CustomerID: "$_id",
      CompanyName: "$Cust.CompanyName",
      ConfectionsSale97: 1
    }
  }
  ]});
```

Na bazie kolekcji OrderInfo

```
db.OrdersInfo.aggregate([
  // filtr na dacie
  {
    $match: {
      "Dates.OrderDate": {
        $gte: ISODate("1997-01-01T00:00:00Z"),
        $lt:  ISODate("1998-01-01T00:00:00Z")
      }
    }
  },

  // rozwijanie zamówienia, żeby móc wyfiltrować
  {
    $unwind: "$Orderdetails"
  },

  // filtr na kategorii
  {
    $match: {
      "Orderdetails.product.CategoryName": "Confections"
    }
  },

  // grupowanie po kliencie
  {
    $group: {
      _id: "$Customer.CustomerID",
      CompanyName: { $first: "$Customer.CompanyName" },
      ConfectionsSale97: { $sum: "$Orderdetails.Value" }
    }
  }
]);
```

```
    }
  },
  {
    $project: {
      _id: 1,
      CustomerID: "$_id",
      CompanyName: 1,
      ConfectionsSale97: 1
    }
  }
]);
```

Na bazie kolekcji CustomerInfo

```
db.CustomerInfo.aggregate([
  // rozwijanie zamówienia, żeby móc wyfiltrować
  { $unwind: "$Orders" },

  // filtr na dacie
  {
    $match: {
      "Orders.Dates.OrderDate": {
        $gte: ISODate("1997-01-01T00:00:00Z"),
        $lt:  ISODate("1998-01-01T00:00:00Z")
      }
    }
  },

  // rozwijanie zamówienia, żeby móc wyfiltrować
  { $unwind: "$Orders.Orderdetails" },

  // filtr na kategorii
  {
    $match: {
      "Orders.Orderdetails.product.CategoryName": "Confections"
    }
  },

  // grupowanie po kliencie
  {
    $group: {
      _id: "$CustomerID",
      CompanyName: { $first: "$CompanyName" },
      ConfectionsSale97: { $sum: "$Orders.Orderdetails.Value" }
    }
  },

  {
    $project: {
      _id: 1,
      CustomerID: "$_id",
```

```
        CompanyName: 1,
        ConfectionsSale97: 1
    }
}
]);
```

Komentarz

Przykładowy wynik

```
{
  "_id": "DUMON",
  "CompanyName": "Du monde entier",
  "ConfectionsSale97": 60,
  "CustomerID": "DUMON"
},
{
  "_id": "EASTC",
  "CompanyName": "Eastern Connection",
  "ConfectionsSale97": 480,
  "CustomerID": "EASTC"
},
```

Budowa zapytań

Za pomocą oryginalnych kolekcji:

bazując na kolekcji **orders** zapytanie schematycznie posiadało kilka kroków

1. przefiltrowanie po dacie
2. dołączenie kolekcji z innych tabel, tak żeby można było dostać informacje o kliencie oraz o kategorii zapytania
3. przefiltrowanie po kategorii
4. wyliczenie wartości dodatkowych pól
5. agregacji wraz z sumą po kliencie

Same zapytanie nie było zbyt długie ani trudne do napisanie, ale jednak z powodu dość sporej ilości operacji **\$lookup** nie jest zbyt czytelne na pierwszy rzut oka, nie widać bezpośredniego połączenie między dokumentami. Również z tego samego powodu zapytanie nie jest efektywne

Za pomocą kolekcji **OrdersInfo**

kroki zapytania:

1. przefiltrowanie po dacie
2. przefiltrowanie po kategorii
3. wyliczenie wartości dodatkowych pól
4. agregacji wraz z sumą po kliencie

W tym wypadku korzystamy z faktu, że w kolekcji **OrdersInfo** informacje z oryginalnych kolekcji zostały już z sobą połączone, przez co możliwe jest filtrowanie po dacie oraz kategorii bez łączenia z innymi kolekcjami. Również informacje o kliencie się tam już znajdują. Ze względu na kompletny brak operacji **\$lookup** bezpośrednia zależność pomiędzy konkretnymi dokumentami jest bardzo wyraźna (np. kategoria jest pod kolekcją zagnieżdżoną **Orderdetails.product.CategoryName**, w poprzednim wypadku trzeba było wykonać operację **\$lookup** z **orders -> ordersDetails -> product**). Z powodu mniejszej liczby operacji to zapytanie jest bardziej efektywne niż poprzednie

Za pomocą kolekcji **CustomerInfo**

kroki zapytania:

1. przefiltrowanie po dacie
2. rozłożenie listy zamówień na poszczególne dokumenty
3. przefiltrowanie po kategorii
4. wyliczenie wartości dodatkowych pól
5. agregacji wraz z sumą po kliencie (krok odwrotny do 2)

Zapytanie bardzo podobne do poprzedniego, tylko, że w tym wypadku, żeby zastosować jakikolwiek filtr w odniesieniu do zamówienia (w tym przypadku po jego kategorii) trzeba było rozłożyć zagregowaną listę zamówień na pojedyncze dokumenty (po tej operacji struktura była bardzo podobna do tej z **OrdersInfo**) oraz wykonać takie same kroki jak w poprzednim zapytaniu.

Porównanie

Wszystkie zapytania zwróciły dokładnie taki sam wynik, taki był cel tego zadania. W zapytaniu korzystających z oryginalnych kolekcji trzeba było użyć sporej liczby operacji **\$lookup**, ponieważ w żadnej z nich nie ma wszystkich potrzebnych informacji. Następnie operacje filtrowania oraz grupowania z sumą są nie do uniknięcia w przypadku każdego z tych zapytań. Co było zaskoczeniem zapytanie korzystające z **CustomerInfo** było bardziej skomplikowane, niż to korzystające z **OrdersInfo**. Myśleliśmy, że tak będzie, ponieważ poziom agregacji w wyniku oraz w kolekcji jest taki sam (klient), ale ze względu na filtrowanie po zagnieżdżonej liście zamówień niezbędny było rozwinięcie tej listy do osobnych dokumentów, co sprowadziło tę kolekcję praktycznie do **OrdersInfo**, dalej kroki obydwu zapytań były takie same i proste - bezpośrednie filtrowanie i nieuniknione grupowanie z sumą, tak więc różniły się tylko krokiem rozwinięcia listy.

Zadanie 4

Napisz polecenie/zapytanie: Dla każdego klienta poaże wartość sprzedaży z podziałem na lata i miesiące. Spróbuj napisać to zapytanie wykorzystując - oryginalne kolekcje (**customers**, **orders**, **orderdetails**, **products**, **categories**) - kolekcję **OrderInfo** - kolekcję **CustomerInfo**

- porównaj zapytania/polecenia/wyniki
 - zamieść odpowiedni komentarz
 - które wersje zapytań były "prostsze"

```
[  
{
```

```

    "_id":

    "CustomerID": ... identyfikator klienta
    "CompanyName": ... nazwa klienta

    "Sale": [ ... tablica zawierająca inf o sprzedaży
        {
            "Year": ....
            "Month": ....
            "Total": ...
        }
        ...
    ]
}
]
```

Polecenia

Na bazie istniejących kolekcji

```

db.orders.aggregate([
  // dołączenie informacji o zamówieniach
  {
    $lookup: {
      from: "orderdetails",
      localField: "OrderID",
      foreignField: "OrderID",
      as: "Details"
    }
  },
  { $unwind: "$Details" },

  // obliczanie wartości zamówienia
  {
    $addFields: {
      lineValue: {
        $round: [
          {
            $multiply: [
              "$Details.UnitPrice",
              "$Details.Quantity",
              { $subtract: [1, "$Details.Discount"] }
            ]
          },
          2
        ]
      }
    }
  },
  // wybór potrzebnych trybótów
]
```

```
{
  $project: {
    CustomerID: 1,
    OrderDate: 1,
    lineValue: 1,
    Year: { $year: "$OrderDate" },
    Month: { $month: "$OrderDate" }
  }
},

// Suma wartości dla klienta-roku-miesiąc - tu niestety nie dało się użyć $first
{
  $group: {
    _id: {
      CustomerID: "$CustomerID",
      Year: "$Year",
      Month: "$Month"
    },
    TotalSales: { $sum: "$lineValue" }
  }
},

// dołączenie informacji o kliencie, potrzebne do company name
{
  $lookup: {
    from: "customers",
    localField: "_id.CustomerID",
    foreignField: "CustomerID",
    as: "Cust"
  }
},
{ $unwind: "$Cust" },

// wybór i przerzutowanie pól z $_id do pól z wartościami
{
  $project: {
    CustomerID: "$_id.CustomerID",
    CompanyName: "$Cust.CompanyName",
    Year: "$_id.Year",
    Month: "$_id.Month",
    TotalSales: 1
  }
},

// grupowanie wyników po kliencie
{
  $group: {
    _id: "$CustomerID",
    CompanyName: { $first: "$CompanyName" },
    Sale: {
      $push: {
        Year: "$Year",
        Month: "$Month",
        TotalSales: "$TotalSales"
      }
    }
  }
}
```

```

    }
  }
},
{
  $project: {
    _id: 1,
    CustomerID: "$_id",
    CompanyName: 1,
    Sale: 1
  }
}
]);

```

Na bazie kolekcji OrdersInfo

```

db.OrdersInfo.aggregate([
  // rozwijanie dokumentów, ponieważ będzie następowało grupowanie po ich
  // atrybutach (miesiąc, rok)
  { $unwind: "$Orderdetails" },

  // wybór potrzebnych atrybutów
  {
    $project: {
      CustomerID: "$Customer.CustomerID",
      CompanyName: "$Customer.CompanyName",
      Value: "$Orderdetails.Value",
      Year: { $year: "$Dates.OrderDate" },
      Month: { $month: "$Dates.OrderDate" }
    }
  },

  // Suma wartości dla klienta-roku-miesiąc - tu niestety nie dało się użyć $first
  {
    $group: {
      _id: {
        CustomerID: "$CustomerID",
        Year: "$Year",
        Month: "$Month"
      },
      CompanyName: { $first: "$CompanyName" },
      TotalSales: { $sum: "$Value" }
    }
  },

  // wybór i przetrzutowanie pól z $_id do pól z wartościami
  {
    $project: {
      CustomerID: "$_id.CustomerID",
      Year: "$_id.Year",

```



```

        Month: "$_id.Month",
        TotalSales: 1,
        CompanyName: 1
    }
},

// grupowanie po kliencie
{
    $group: {
        _id: "$CustomerID",
        CompanyName: { $first: "$CompanyName" },
        Sale: {
            $push: {
                Year: "$Year",
                Month: "$Month",
                TotalSales: "$TotalSales"
            }
        }
    }
},

{
    $project: {
        _id: 1,
        CustomerID: "$_id",
        CompanyName: 1,
        Sale: 1,
    }
}
]);

```

Na bazie kolekcji CustomerInfo

```

db.CustomerInfo.aggregate([
    // rozwinięcie, listy dokumentów orders, ponieważ chcemy grupować bo ich
    // atrybutach
    { $unwind: "$Orders" },

    // wybór i oznaczenie potrzebnych atrybutów
    {
        $project: {
            CustomerID: "$CustomerID",
            CompanyName: "$CompanyName",
            OrderValue: "$Orders.OrderTotal",
            Year: { $year: "$Orders.Dates.OrderDate" },
            Month: { $month: "$Orders.Dates.OrderDate" }
        }
    },

    // Suma wartości dla klienta-roku-miesiąc - tu niestety nie dało się użyć $first
    {

```

```
$group: {
  _id: {
    CustomerID: "$CustomerID",
    Year: "$Year",
    Month: "$Month"
  },
  TotalSales: { $sum: "$OrderValue" },
  CompanyName: { $first: "$CompanyName" }
}
},

// wybór i przetrzutowanie pól z $_id do pól z wartościami
{
  $project: {
    CustomerID: "$_id.CustomerID",
    CompanyName: 1,
    Year: "$_id.Year",
    Month: "$_id.Month",
    TotalSales: 1
  }
},

// grupowanie wyników po kliencie
{
  $group: {
    _id: "$CustomerID",
    CompanyName: { $first: "$CompanyName" },
    Sale: {
      $push: {
        Year: "$Year",
        Month: "$Month",
        TotalSales: "$TotalSales"
      }
    }
  }
},

{
  $project: {
    _id: 1,
    CustomerID: "$_id",
    CompanyName: 1,
    Sale: 1
  }
}
});
```

Komentarz

Przykładowy wynik:

```
{
  "_id": "OCEAN",
  "CompanyName": "Océano Atlántico Ltda.",
  "Sale": [
    {
      "Year": 1998,
      "Month": 3,
      "TotalSales": 3001
    },
    {
      "Year": 1997,
      "Month": 1,
      "TotalSales": 319.20000000000005
    },
    {
      "Year": 1997,
      "Month": 5,
      "TotalSales": 110
    },
    {
      "Year": 1998,
      "Month": 2,
      "TotalSales": 30
    }
  ],
  "CustomerID": "OCEAN"
}
```

Budowa zapytań

Z użyciem oryginalnych kolekcji

kroki zapytania:

- dołączenie kolekcji `ordersDetails`, żeby dostać informacje potrzebne do wyliczenia kosztu zamówienia
- wyliczenie kosztu
- agregacja z sumą po kliencie, miesiącu, roku
- dołożenie informacji o kliencie (innej niż `_id`)
- rozpakowanie pól po których grupowaliśmy
- grupowanie wyłącznie po kliencie

Jako, że w kolekcji `orders` nie ma wszystkich potrzebnych informacji, trzeba było użyć operacji `$lookup`, żeby móc je potem wyświetlić, co znowu sprawia, że bardzo ciężko jest zauważyć bezpośrednie zależności pomiędzy atrybutami i sprawia, że zapytanie jest w ogólny sposób nieczytelne i nieefektywne

Z użyciem kolekcji `OrdersInfo`

kroki zapytania

- rozwinięcie listy **Orderdetails** na osobne dokumenty
- agregacja z sumą po kliencie, miesiącu, roku
- dołożenie informacji o kliencie (innej niż **_id**)
- rozpakowanie pól po których grupowaliśmy
- grupowanie wyłącznie po kliencie

Zapytanie było bardzo podobne do poprzedniego, tylko z racji, że wszystkie informacje zawierały się w jednej kolekcji można było uniknąć operacji **\$lookup**, czyniąc zapytanie czytelniejsze i efektywniejsze.

Z użyciem kolekcji **CustomerInfo**

kroki zapytania

- rozwinięcie listy **Order** na osobne dokumenty
- agregacja z sumą po kliencie, miesiącu, roku
- dołożenie informacji o kliencie (innej niż **_id**)
- rozpakowanie pól po których grupowaliśmy
- grupowanie wyłącznie po kliencie

Zapytanie niemal identyczne, jak poprzednie z tą różnicą, że w kolekcji było więcej przydatnych informacji, co pozwoliło jeszcze bardziej uprościć formułę i logikę.

Porównanie

Wszystkie zapytania zwróciły ten sam, poprawny wynik — co było założonym celem. Jednak sposób ich konstrukcji znacząco się różnił pod względem złożoności oraz czytelności. W przypadku zapytania opartego na oryginalnych kolekcjach, konieczne było użycie wielu operacji **\$lookup**, ponieważ żadna z kolekcji samodzielnie nie zawierała wszystkich potrzebnych informacji. To nie tylko wydłużyło pipeline, ale też znacznie obniżyło jego przejrzystość oraz efektywność. Z kolei zapytanie z użyciem kolekcji **OrdersInfo** było znacznie prostsze — wszystkie wymagane dane były dostępne w jednym miejscu, co pozwoliło uniknąć kosztownych dołączeń i sprawiło, że zapytanie było bardziej intuicyjne. Najbardziej przejrzyste okazało się jednak zapytanie z wykorzystaniem **CustomerInfo**. Chociaż początkowo wydawało się, że zagnieżdżenie zamówień w tablicy może wymusić dodatkowe operacje (np. **\$unwind**), to finalnie pipeline był równie prosty jak w przypadku **OrdersInfo**, a nawet bardziej czytelny — dzięki logicznemu pogrupowaniu informacji na poziomie klienta i ich bezpośredniej dostępności. Podsumowując — im więcej informacji wstępnie przekształcimy i zagnieżdżymy w dokumentach (czyli im bliżej końcowej struktury), tym prostsze, krótsze i bardziej efektywne stają się zapytania.

Punktacja:

| | | |
|--|---------|-----|
| | | |
| | ----- | --- |
| | zadanie | pkt |
| | 1 | 3 |
| | 2 | 3 |
| | 3 | 3 |

| | | | | |
|--|-------|--|----|--|
| | 4 | | 3 | |
| | razem | | 12 | |